

Mest læste artikler

Kategori: Anmeldelser
Visninger: 378

Lige nu 1 dag 7 dage 28 dage

Bogstakken, uge 19, 2022
(<http://www.historie-online.dk/boger/bogstakken-7-7/bogstakken-uge-19-2022>)

Dronningen griber magten
(<http://www.historieonline.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borgerlandbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten>)

Bundet af kønnet
(<http://www.historieonline.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/bundet-af-koennet>)

H.C. Andersens Hus
(<http://www.historieonline.dk/nyheder-og-aktiviteter-2/hc-andersens-hus>)

Hitlers heste (<http://www.historieonline.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/hitlers-hete>)

Teatergrevens dagbøger
(<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/teatergrevens-dagboeger>)

Arnold Peter Møller - Historiens Aktører nr. 69 (<http://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/historiens-aktorer/arnold-peter-moeller-historiens-aktorer-nr-69>)

status=, Aktiviteten kan

<http://www.historie->

5-5/trafik-og-transport-

videnskab-

teknik/hadsund-peter)

in

(<http://www.linkedin.com/shareArticle?>

mini=true&url=http://www.historie-

online.dk/boger/anmeldelser

5-5/trafik-og-transport-

videnskab-

teknik/hadsund-

peter&title=)

Hadsund–Peter. Randers – Hadsund Jernbane

Nordjyske Museer, 2021. 448 sider, rigt illustreret. 398 kr.

Af Vigand Rasmussen, lektor em.

Som en af de nok efterhånden få jernbanehistorikere, der nåede at besøge Randers – Hadsund Jernbane før dens aldeles utidige nedlæggelse i 1969, har jeg ventet i årtier på, at Heino Wessel Hansen skulle blive færdig med sit værk om banen. Med god hjælp fra de to jernbanehistorikere, Bent Dyrholm og Asger Christiansen, er bogen nu endelig udgivet. Og den har været værd at vente på. Det er et monumentalt værk på næsten 500 sider, som Wessel Hansen har præsteret, og den vil komme til at stå som en milepæl i arbejdet med de danske privatbaners historie.

Randers – Hadsund Jernbane havde en noget akavet historie. Således blev den anlagt på en noget utraditionel facon, idet svellerne ikke lå på tværs af sporet, men på langs under skinnerne. Den type spor så man kun få andre steder på det danske jernbanenet.

Dertil kom, at driften skulle klæres af dampvogne og ikke af lokomotiver med tilkoblede person- eller godsvogne. Endelig var det i starten et selskab med base i Hamborg, som stod for driften de første år.

Desuden havde banen det problem, at den endte i nærmest ingenting, idet dens endestation lå syd for Mariager Fjord, mens byen Hadsund lå nord for fjorden. Det betød, at når de rejsende kom til banens Hadsund station skulle den videre færd foregå med en trækbat over fjorden, hvilket både var primitivt og ubekvemt. Først i 1904, små 20 år efter banens åbning i 1883, kom der jernbanebroforbindelse over fjorden, hvorved banen fra Randers også fik forbindelse med privatbanen fra Aalborg til Hadsund.

Efterhånden blev Randers – Hadsund Jernbane normaliseret i form af sporanlæg som på andre baner, ligesom dampvognene blev erstattet af lokomotivtrukne tog, og ejerskabet overgik til de vanlige parter: kommuner og amt med støtte fra staten.

Resten af sin levetid bødte banen med de problemer, som ramte lokalbanerne fra tiden efter første verdenskrig, hvor landevejstrafikken blev en større og større konkurrent til banerne, både hvad gods og passagerer angik. Alligevel klarede banen sig nogenlunde, og da banenedlæggelserne begyndte at hærge i slutningen af 1950'erne og op gennem 1960'erne, mente man at Randers – Hadsund Jernbane ville være blandt de nogenlunde sikre mange år frem. Det viste sig desværre ikke at være tilfældet, så banen lukkede den 31. marts 1969.

Hele denne brogede historie, hvor banen også kæmpede med oversvømmelser, snestorme og andre ulykker fortælles på fremragende vis i Wessel Hansens bog, og ikke nok med det. Fortællingen bevæger sig også uden for banens område, så vi får en masse at vide om de samfund og egne, som banen gik igennem. Det er meget fornemt kædet sammen med banehistorien. Og selve dramaet omkring nedlæggelsen er en spændingsroman værdigt.

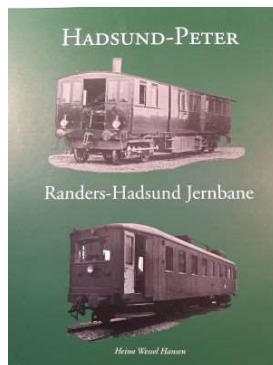
Bogen er bygget op efter det traditionelle mønster for den type værker, så vi kommer også på en fint fortalt tur langs banen, ligesom der gøres rede for banens materiel lige fra dampvognene til skinnerbusserne og de Y – tog, som banen desværre ikke fik.

Sidst i bogen er der et erindringsafsnit, hvor der fortælles om stort og småt fra banens tid, ligesom der er et prisværdigt afsnit med en alfabetisk personaleoversigt.

Efter fem appendiks med oversigter og tal fra banen følger et fint noteafsnit med både henvisende og forklarende noter. Og så har den også et indeks, så hvad mere kan man ønske sig.

Det er et prægtigt og meget velskrevet værk, som Heino Wessel Hansen her har begået. Måtte det danne skole for fremtidige værker om danske privatbaner.

[Historie-online.dk, den 3. maj 2022]

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/linie-12>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

LOKOMOTIVFABRIKKEN FRICHS

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/lokomotivfabrikken-frichs>)

FOLK OG GLASFIBERFARTØJER FRA DET SYDFYNSKE ØHAV

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/folk-og-glasfiberfartoejer-fra-det-sydfynske-oehav>)

EN FORFØRENDE DUFT AF BRÆNDSTOF

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/en-forfoerende-duft-af-braendstof>)